

deles ikke tillægger det nogen stor Beviskraft — at det, at vor Forretningsorden indrømmer, at man kan i en enkelt Sag, naar Majoriteten beslutter det, lufte Dørene, er omtrent det samme, som om vi saae en Forsatning, hvori Offentligheden ikke er indført. Det forekommer mig, at den Sag ikke maa være ganske god, der behøver saadanne Grunde for at forsvares. En ganske anden Sag er det dog, naar man her i en folkevalgt Forsamling, i en enkelt Sag har Ret til, naar Majoriteten beslutter det, at lufte Dørene; det er, vel at mærke, kun i en enkelt Sag; det maa beslutes for enhver enkelt Sag og kan ikke beslutes for længere Tid, hvorimod der, naar man ikke har Offentlighed, udfordres, at man skal sætte sig i Bevægelse, at man skal bewirke en Majoritetsbeslutning, for at der kan blive Offentlighed, og det endda i en saadan Forsamling, som her er Tale om. Her er et Punkt, hvorom jeg ønsker at gjøre et Spørgsmaal til Ministeriet. Der staaer i den her omhandlede §, at Rigsraadet selv bestemmer, om og hvorledes dets Forhandlinger skulle bringes til almeen Kundskab; men da jeg ikke kender den Forretningsorden, der vil blive givet, veed jeg ikke, om der er tænkt paa, under hvilken Form en saadan Beslutning skal tages. Jeg mener, at denne Bestemmelse maa staae fuldkommen i Rigsraadets Magt; jeg mener altsaa, at et enkelt Rigsraadsmedlem maa kunne stille dette Forslag, og at det derefter maa kunne komme til Forhandling uden nogensomhelst Hindring fra den ene eller den anden Side, s. Ex. fra den kongevalgte Præsidents eller fra Regjeringens Side, og jeg mener ogsaa, at den Form, der bliver foreskrevet for denne Behandling, vil være en saadan, at virkelig den fulde Stemning kan komme frem, og at de forskellige Meninger med fuldkommen Frihed maae kunne udtale sig derom. Jeg vil haabe, at det høie Ministerium vil stadfæste, at det bliver saaledes. Den ærede Rigsdagsmand sluttede med, at han saae Fremtiden indhyllet i Mørke og Dunkelhed og derfor vilde sige Ja. Jeg derimod er endnu ganske af den Mening, som den ærede Rigsdagsmand var af i sidste October Maaned; jeg mener, at Situationen er den samme, og jeg gjør hans Ord til mine. Han sagde, at vi befandt os i en

Ramp for vor gode Ret, og han havde tidligere sagt, at det glædede ham at høre af Premierministeren, at Adressen var saa maadeholden, og at vi i denne Uttring skulde søge vor Styrke, staae fast og ikke give efter; dernæst siger han: „vi vilde holde ud og være taalmodige, og føre den igennem, om det ogsaa skulde være en lang Tid; om vi atter og atter skulle blive nøbte at stille os til Balsg, ville vi ikke give fortabt, men holde ud med Seighed og Taalmodighed; vi have den Tillid til Folket, at det ogsaa vil holde ud med os med den samme Seighed og Taalmodighed, selv om det skulde synes, at Kampen var frugtesløs og selv om det skulde være i flere Aar, og vi skulle ikke vige tilbage for disse Aars besværlige Kampe og Piinagtighed; men ved Siden deraf skulle vi reise et Banner, der er saa fredeligt og maadeholdent, at vi ville samle alle maadeholdne og bestindige Mænd i Landet omkring os“. — See, mine Herrer! det var, hvad den ærede Rigsdagsmand yttrede om Adressens Fordringer, at de vare saa maadeholdne, at vi, for at saae dem, vilde holde ud. — Jeg vil gjerne troe, at den ærede Rigsdagsmand finder mit Foredrag for langt (Monrad: ja), men jeg vil haabe, at han vil overlade til Formanden at afgjøre det.

Jeg skal nu komme til den høitærede Premierministers Foredrag; jeg beklager, at jeg ikke seer ham her i Aften. Jeg skal bestræbe mig for ved mine Uttringer ligeoverfor ham at være saa rolig, at han ikke skal kunne sige, at han har været mere rolig i sit Foredrag ligeoverfor mig. Jeg skal ikke sige et Ord af nogen bitter Følelse — det erklærer jeg forud —; men jeg vil sige, hvad jeg er overbevist om fra mit Standpunkt er den fulde og rene Sandhed, og det kan jeg ikke fordølge. Jeg vil da først, som noget aldeles Personligt, gaae over til den Uttring af Premierministeren, at jeg — han nævnte udtryffeligt Rigsdagsmanden for Svendborg Amts 6te Kreds — skulde have haanet de Mænd, der have understrevet Landstingets Udvalgs Betænkning. Han siger udtryffeligt, at de Mænd, som have understrevet denne Betænkning, skulde vi ikke have haanet saaledes, som nemlig jeg haane